

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000002

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-01-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булик Наталія Михайлівна

2. Bulyk Nataliya M.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Шифр наукової спеціальності: 07.00.04

Назва наукової спеціальності: Археологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-12-2024

Спеціальність за освітою: історія

Місце роботи здобувача: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.222.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.19.21, 03.41

Тема дисертації:

1. Археологічна наука в Галичині та Західній Волині у міжвоєнний період XX століття: антропоцентрично-інституціональна модель

2. Archaeological science in Galicia and Western Volhynia in the interwar period in the 20th century: an anthropocentric-institutional model

Реферат:

1. У дисертації, використовуючи багату джерельну базу, що охоплює неопубліковані документи й візуальні джерела з архівів України та Польщі і наукову літературу, здійснено комплексне вивчення історії археології на землях Галичини та Західної Волині у складі міжвоєнної Польщі. Вперше тему розкрито з позицій проблемно-хронологічного підходу крізь чотири зрізи: інституціональний, просопографічний, пам'яткоохоронний і музейний. Продемонстровано динаміку розвитку української та польської археології, які в реальних історичних обставинах мали кардинально різні умови. Відзначено, що до розвитку міжвоєнної української археології в Галичині найбільше долучилося НТШ, а польська археологія розвивалася навколо Львівського університету, де в міжвоєнний період функціювало дві окремі кафедри. Окреслено

пам'яткоохоронну роботу в міжвоєнний період, яку розділено на два етапи: до прийняття реформи 1928 р. і від впровадження реформи до початку Другої світової війни (1928–1939). Схарактеризовано археологічну діяльність музеїв заходу України впродовж міжвоєнного двадцятиліття.

2. The dissertation, using a rich source base, which includes unpublished documents and visual sources from the archives of Ukraine and Poland and scientific literature, has carried out a comprehensive study of the history of archaeology in the lands of Galicia and Western Volhynia as part of interwar Poland. For the first time, the topic has been revealed from the standpoint of a problem-chronological approach through four sections: institutional, prosopographic, monument protection and museum. The dynamics of the development of Ukrainian and Polish archaeology, which in real historical circumstances had radically different conditions, have been demonstrated. It is noted that the National Archaeological School of Galicia was most involved in the development of interwar Ukrainian archaeology in Galicia, while Polish archaeology developed around Lviv University, where two separate departments operated in the interwar period. Monument protection work in the interwar period has been outlined, which is divided into two stages: before the adoption of the 1928 reform. and from the implementation of the reform to the beginning of World War II (1928–1939). The archaeological activity of museums in western Ukraine during the interwar period is characterized.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Булик Н. Львівська археологія XIX – початку XX століття: дослідники, наукові установи, музеї. Львів, 2014. 304 с.
- 2. Булик Н., Берест Р. Наукова еліта Львова у роки Першої світової війни та національно-визвольних змагань (на прикладі археологічного середовища). Українська еліта в другій половині XIX – на початку XXI ст.: особливості формування, трансформація уявлень, інтелектуальний потенціал. Західні землі (кол. монографія). Львів, 2023. С. 223–250
- 3. Булик Н. Історія відділу археології. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України: історія, імена, ідеї / відп. ред. І. Соляр. Львів, 2021. С. 89–120.
- 4. Булик Н. Поховальні пам'ятки заходу України у дослідженнях археологів (XIX – перша третина XX століття). Духовна культура населення Прикарпаття, Волині і Закарпаття від найдавніших часів до середньовіччя (вибрані проблеми): колект. моногр. / відп. ред. Н. Булик. Львів, 2020. С. 534–579.
- 5. Булик Н., Гупало В. Місце представників нацменшин в освітньому процесі міжвоєнного Львова (на прикладі археологічного співтовариства). Освіта національних меншин в Україні: історичні традиції, правові засади, сучасні виклики (XX – початок XXI століть): колект. моногр. / ред. І. Соляр. Львів, 2018. Кн. 1. С. 258–277
- 6. Булик Н. Перший професор львівської археології Кароль Гадачек і його наукова пасія. Історія та історики у Львівському університеті: традиції та сучасність (до 75-ліття створення історичного факультету): колект. моногр. / ред.: Л. Зашкільняк, П. Серженг. Львів, 2015. С. 246–257.
- 7. Булик Н. Львівська археологія до Першої світової війни. Професор Леон Козловський / ред.: С. Козловський, О. Ситник. Львів; Варшава, 2010. С. 18–82 / *Lwowska archeologia przed I wojna światową.*

Profesor Leon Kozłowski / red.: S. Kozłowski, O. Sytnyk. Lwów; Warszawa, 2010. S. 18–82.

- 8. Булик Н., Войтович М. Археологія НТШ, написана світлом: львівська колекція фотонегативів міжвоєнного часу. Український історичний журнал. Київ, 2023. № 6 (573). С. 78–92.
- 9. Bulyk N., Berest R. Lviv Archaeological Environment during World War I. *Archaeologia Polona*. Warsaw, 2023. Vol. 61. P. 75–104
- 10. Bulyk N., Berest R. The Didushytsky Family's Mission in Conservation and Research of Galician Historical and Archaeological Heritage. *Східноєвропейський історичний вісник*. Дрогобич, 2023. Вип. 27. С. 81–89
- 11. Berest R., Bulyk N. The Historical and Cultural Heritage of the Bernardine Monastery in Dubno. *Sprawozdania Archeologiczne*. Kraków, 2023. Vol. 75/1. S. 373–378.
- 12. Lutsyk I., Bulyk N. Medieval Sacred Monuments on the Territory of Halych-Volynian Rus': the History of Research in the XIX – early XX Centuries. *Przegląd Archeologiczny*. Wrocław, 2022. Vol. 70. P. 245–274.
- 13. Булик Н., Берест Р. Наукова комунікація львівських археологів на прикладі дослідження пам'яток латенського і римського часів у міжвоєнний період. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / гол. ред. Ігор Соляр; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2022. Вип. 35. С. 113–129
- 14. Булик Н. «На підложі праці того самоука виростили університетські катедри і професорські берети»: інформативні можливості некрологів для вивчення львівської археології кінця XIX – першої половини XX століття. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2022. Вип. 26. С. 263–275
- 15. Булик Н. Роль Греко-Католицької Церкви в розвитку археології на прикладі Богословської академії у Львові (1929–1939). Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Львів, 2021. Вип. 34. С. 271–282.
- 16. Булик Н. В австрійському, польському й радянському Львові: просопографічний портрет Маркіяна-Ореста Смішка. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2020. Вип. 24. С. 11–46
- 17. Hupalo V., Bulyk N. New view on the beginning of the history of the annalistic Plisnesk. *Східноєвропейський історичний вісник*. Дрогобич, 2020. Вип. 14. С. 225–228
- 18. Yakovyshyna Y., Koropetskyi R., Sytnyk O., Bulyk N. Influences of Sites of Trypillia BI – Cucuteni A4 Stages on the Establishing of Styles of Panting of Ceramic Ware of Zalischyky Group of Trypillia BI–BII Stages (Upper and Middle Dnister Region). *Hiperboreea*. Bucharest, 2019. Vol. 6. No. 2. S. 5–20
- 19. Булик Н. Університетська археологія міжвоєнного Львова через призму пам'яткоохоронного законодавства 1928 року. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2019. Вип. 23. С. 362–378
- 20. Булик Н. Греко-католицька богословська академія у Львові: археологічні студії (1929–1939). Сіверщина в історії України. Київ–Глухів, 2019. Вип. 12. С. 317–323.
- 21. Булик Н. Світло й тіні музейно-археологічного життя Львова першої половини XX ст. (на прикладі Музею Дідушицьких). Сіверщина в історії України. Київ–Глухів, 2018. Вип. 11. С. 380–386.
- 22. Булик Н. У Львові та поміж львів'ян: просопографічний портрет Тадеуша Сулімірського (1898–1983). Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2018. Вип. 22. С. 426–453
- 23. Булик Н. З'їзди студентів-археологів польських університетів у 1930-х рр.: львівський вимір. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія». Харків, 2018. Вип. 54. С. 82–95.
- 24. Bulyk N. The Life and Work of Bohdan Janusz (1887–1930) in the Context of the Intellectual Environment of the Galicia Region. *Between History and Archaeology: Papers in honour of Jacek Lech*. Oxford, 2018. S. 403–418
- 25. Булик Н. Археологія і влада: діяльність археологів Наукового товариства імені Шевченка в контексті пам'яткоохоронної реформи 1928 року. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2017. Вип. 21. С. 258–284.
- 26. Булик Н. Археологічний вимір пам'яткоохоронних практик у Галичині (1918–1928). Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2016. Вип. 20. С. 394–413.

- 27. Булик Н. Пам'яткоохоронні традиції кінця XIX – першої половини XX ст. у археологічному середовищі Галичини. Сіверщина в історії України. Київ–Глухів, 2016. Вип. 9. С. 42–49.
- 28. Bulyk N. Archaeologists from L'viv in the Formation of European Intellectual Environment of the middle of XIX – first quarter of XX Century (Interaction Direct and Indirect). Acta Universitatis Lodziensis. Folia Archaeologica. Łódź, 2016. Nr 31. S. 195–218.
- 29. Булик Н. «Вмів він розбудити серед молоді запал до вивчення класичного мистецтва і доісторичної культури»: Кароль Гадачек в оцінці сучасників. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2015. Вип. 19. С. 58–68.
- 30. Булик Н. Життя і діяльність Богдана Януша в контексті інтелектуального середовища Галичини. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2014. Вип. 18. С. 442–468.
- 31. Булик Н. Кароль Гадачек і його внесок у розвиток львівської археології. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2013. Вип. 17. С. 251–266.
- 32. Булик Н. До питання про наукові контакти львівських археологів у XIX – на початку XX століття. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2012. Вип. 16. С. 478–503.
- 33. Булик Н. Наукове Товариство імені Шевченка та археологічні студії на заході України до Першої світової війни. Археологія і давня історія України. Історія археології: дослідники та наукові центри. Київ, 2012. Вип. 9. С. 58–67.
- 34. Булик Н. Археологія у науковій спадщині Антона Петрушевича. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2011. Вип. 15. С. 415–428.
- 35. Булик Н. Антоні Шнайдер: штрихи до наукового портрету львівського археолога. Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2010. Вип. 14. С. 440–453.
- 36. Булик Н. Формування української археології в Галичині у XIX столітті: Ісидор Шараневич (1829–1901). Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2009. Вип. 13. С. 307–321.
- 37. Bulyk N., Lech J. Karol Nadaczek (1873–1914) and the Beginnings of Archaeology in Universities of the North-East Borderland of the Austro-Hungarian Monarchy. Archaeologia Polona. Warsaw, 2009. Vol. 47. P. 59–89
- 38. Булик Н. Археологічні колекції у музеях Львова (1823–1914). Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. Львів, 2008. Вип. 12. С. 407–428.
- 39. Булик Н. Археологічні осередки Львова (1875–1914): наукові пошуки та польові здобутки. Археологічні дослідження Львівського університету. Львів, 2008. Вип. 11. С. 209–237.
- 40. Bulyk N. The Un(l)ost Heritage of Lviv Archaeologists: Glass Negatives of the 1920s – the 1930s. Use of Digital Technologies in the Documentation, Protection, Management and Dissemination of Cultural Heritage. October 19–20. Lublin, 2023. P. 20.
- 41. Булик Н. Українські археологи у Львівському університеті (1918–1939). Per aspera ad astra: до 100-літнього ювілею відомого археолога Бориса Тимошука: тези доп. Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 8 квітня 2019 р.). Чернівці, 2019. С. 31–33.
- 42. Булик Н. Замки Галичини: дослідження XIX ст. і сучасний стан. Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи: зб. матер. II Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 25–26 квітня 2012 р.). Львів, 2012. С. 23–31.
- 43. Булик Н. Середньовічні міста Галичини: історія археологічних досліджень у міжвоєнний період. Wczesne średniowiecze w Karpatach. Krosno, 2023. С. 141–168.
- 44. Булик Н. М. Пеленський Йосип Гаврилович. Енциклопедія Сучасної України. Київ, 2023. Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-880981>
- 45. Булик Н. Латенський і римський час в дослідженнях львівських археологів в роки Другої Речі Посполитої (1918–1939). Okres lateński i wpływów rzymskich w Karpatach. Krosno, 2022. С. 33–53.
- 46. Булик Н. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Карпат у контексті пам'яткоохоронного законодавства міжвоєнної Польщі. Фортеця: збірник заповідника «Густань». Львів, 2020. Т. 4. С. 190–208.

- 47. Булик Н. М. Смішко Маркіян Юліанович. Історична наука у Національній академії наук України в особах: енциклопедичний довідник. Київ, 2018. С. 602.
- 48. Булик Н. Сакральні пам'ятки Галича та його околиць до Першої світової війни. *Badania archeologiczne zespołów sakralnych w Karpatach*. Krosno, 2016. С. 11–35.
- 49. Булик Н. Замки Східної Галичини у дослідженнях археологів XIX – початку XX століття. *Zamki w Karpatach*. Krosno, 2014. С. 409–422.
- 50. Булик Н. Політико-правова база охорони історико-культурних пам'яток у XIX ст. та шляхи її реалізації у Східній Галичині. Історико-культурні пам'ятки Прикарпаття та Карпат – важливі об'єкти в розвитку туризму. Львів, 2014. С. 75–93.
- 51. Булик Н. Літописні міста Галичини у дослідження археологів XIX – поч. XX ст. Фортеця: збірник заповідника «Тустань». Львів, 2012. Вип. 2. С. 484–498.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту

Охоронні документи на ОПВ:

Наукові відкриття

Уперше: – досліджено історію міжвоєнної археології крізь призму чотирьох зрізів: інституціонального, просопографічного, пам'яткоохоронного і музейного, що дало змогу розкрити організацію наукових студій, роль особистості в розвитку науки, вибудовування системи охорони пам'яток та її вплив на збереження археологічних пам'яток і знахідок, а також формування музейних колекцій, їхнє збереження, наукове опрацювання й експонування; – одну з провідних ролей відведено фотографії як історичному джерелу до історії археологічної науки, зокрема опрацьовано й інтерпретовано унікальну колекцію негативів на склі, які висвітлюють маловідомі аспекти польової та музейної археології заходу України міжвоєнного часу XX ст.; – зібрано, узагальнено, систематизовано й проаналізовано документи, публікації та матеріали, які дають змогу цілісно відобразити процес розвитку національної археології в 1920–1930-х роках; – доробок археологів регіону інтегровано в загальноєвропейську та загальносвітову інтелектуальну традицію; – простежено взаємодію між «владою і наукою» на прикладі діяльності пам'яткоохоронних інституцій Другої Речі Посполитої; – розглянуто діяльність повітових музеїв Галичини як інституційних елементів розвитку археології.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U003908 0121U109809 0124U002580

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голик Роман Йосипович
2. Roman Y. Holyk

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03125102

Місцезнаходження: Козельницька, 4, Львів, 79036, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврилюк Світлана Віталіївна

2. Svitlana V. Havryliuk

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02225102

Місцезнаходження: просп. Волі, 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Отрощенко Віталій Васильович

2. Віталій В. Отрощенко

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут археології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 06417163

Місцезнаходження: проспект Володимира Івасюка 12, Київ, 04210, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щерба Адріана Адамівна

2. Adriana Sherba

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Лодзький університет, Польща

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження: ul. Narutowicza 68, Лодзь, 90-136, Польща

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соляр Ігор Ярославович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гупало Віра Деонізівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ястремська Тетяна Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна